

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Finansdepartementets promemoria Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifter för personer som arbetar med forskning eller utveckling

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Förslaget avser en nedsättning av arbetsgivaravgifterna för personer som arbetar med forskning eller utveckling, vilket föranleder en ändring i lagen (1994:1920) om allmän löneavgift och i socialavgiftslagen (2000:980). Det högsta sammanlagda avdraget från arbetsgivaravgifterna för samtliga personer som arbetar med forskning eller utveckling hos den avgiftsskyldige höjs från 230 000 kronor till 450 000 kronor per månad. Vidare ska den allmänna löneavgiften sättas ned med tio procentenheter på sådan ersättning till personer som arbetar med forskning eller utveckling som berättigar till avdrag från arbetsgivaravgifterna. Den allmänna löneavgiften ska dock som lägst anses vara 0 procent.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen uppges att det den 1 januari 2014 infördes ett skatteincitament för forskning och utveckling. Förslaget som nu lämnas gör att nedsättningen fördubblas av det sammantagna avgiftsunderlaget. Syftet uppges vara att förbättra möjligheterna för företag att bedriva forskning och utveckling. Vidare anges att goda förutsättningar för forskning och utveckling är av stor betydelse för Sverige för att skapa tillväxt i en globaliserad ekonomi.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen uppges att ett alternativ hade kunnat vara att införa en ny typ av stöd, men att nackdelen då hade varit ökad regelbörda för företagen. Förslagsställaren anser det därför vara bättre att göra förändringar inom befintligt regelverk.

Om förslaget inte genomförs skulle de positiva effekterna för berörda företag, liksom för samhällsekonomin i stort utebli.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar och effekterna av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med det EU-rättsliga regelverket.

Regelrådet kan konstatera att en nedsättning av arbetsgivaravgifterna av samma slag redan finns idag, varför en ökad nedsättning enligt förslaget sannolikt inte är oförenligt med EU-rätten. Regelrådet anser likväl att förslagsställaren borde ha redovisat en mer detaljerad beskrivning över hur förslaget förhåller sig EU-rätten och vad gränserna går till exempelvis EU:s statsstödsregler.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är bristfällig.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen anges att det är angeläget att det nya reglerna träder ikraft så snart som möjligt och att tidpunkten planeras till den 1 april 2020. Enligt förslaget ska reglerna tillämpas på ersättning som utges efter den 31 mars 2020.

Förslagsställaren bedömer att Skatteverket kan komma att behöva ändra sitt informationsmaterial till följd av förslaget, men att det inte övrigt inte är nödvändigt med några särskilda informationsinsatser.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att det under 2018 var cirka 1 750 företag som redovisade avgiftsunderlag och nedsättning för anställda som jobbar med forskning eller utveckling. Av dessa uppges cirka 35 företag ha ett avgiftsunderlag som överstiger det nuvarande taket för avdraget och ytterligare 15 företag som redovisade underlag som exakt motsvarar taket för avdraget bedöms ha underlag som överstiger nuvarande tak.

Med en höjning av taket för avdraget från 230 000 kronor i månaden till 450 000 kronor i månaden kommer företag som tidigare slagit i taket att ha ett nytt tak att förhålla sig till. Förslagsställaren bedömer att mellan 10 och 15 företag har underlag som överstiger 4,5 miljoner kronor i månaden, vilket motsvarar det nya taket för avdragets storlek. Med en genomsnittlig lön för en forskare på 700 000 kronor per år motsvarar ett underlag på 4,5 miljoner kronor per månad omkring 77 anställda som arbetar med forskning eller utveckling. Övriga företag som gjorde avdraget (cirka 1 700) som inte hade underlag stort nog för att påverkas av det nuvarande taket kommer endast att påverkas av nedsättningen av den allmänna löneavgiften med 10 procentenheter på sådan ersättning som berättigar till avdrag.

Förslagsställaren uppger att reglerna omfattar samtliga branscher förutsatt att det finns ett kommersiellt syfte med forskningen eller utvecklingen. Avdraget används idag brett men främst inom tillverkningsindustrin, dataprogrammering och olika typer av teknisk provning, vetenskaplig forskning

och utveckling och liknande. Med en förstärkt nedsättning kommer fler företag och branscher att kunna använda sig av möjligheten att sänka personalkostnaderna.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Förslagsställaren gör i sin konsekvensutredning bedömningen att förändringen av den administrativa bördan för företagen är försumbar, eftersom samma information som idag kommer att behöva anges i arbetsgivardeklarationerna. Förslagsställaren bedömer att beräkningen sannolikt görs automatiskt av företagets lönesystem.

Regelrådet finner ingen anledning att göra en annan bedömning, varför förslagsställarens redovisning av förslaget påverkan på företagens administrativa kostnader är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

I konsekvensutredningen uppges att med förslaget kommer fler företag än idag att kunna göra avdrag för hela eller större delen av sin personal som arbetar med forskning eller utveckling, även om det är relativt få och främst större företag som har tillräckligt stort underlag för att kunna göra avdrag över 230 000 kronor per månad. De företag som redan uppfyller kraven för nedsatt arbetsgivaravgift kommer också att få en större nedsättning än tidigare. Samtidigt som företagen får minskade kostnader för den personal som arbetar med forskning eller utveckling, kommer dock deras utgifter för bolagsskatten att öka.

Enligt uppgifterna i konsekvensutredningen uppgick de samlade avdragen år 2018 till cirka 0,65 miljarder kronor. Det underlag som avdraget beräknades på uppgick samma år till cirka 9,9 miljarder kronor, vilket är omkring 50 procent större än vad nedsättningen medger med det nuvarande taket på 230 000 kronor per månad och koncern. Det beror, enligt förslagsställaren, på att ett litet antal företag med stort antal anställda som arbetar med forskning och utveckling har betydligt större underlag än vad nedsättningen medger. Av omkring 1 750 företag år 2018 som gjorde avdraget hade majoriteten ett underlag som understeg 2,3 miljoner kronor per månad. Av de 1 750 företagen hade dock omkring 35 företag samma år ett underlag som exakt motsvarade taket för avdraget. Det är, enligt förslagsställaren, rimligt att anta att dessa företag i själva verket har större underlag än vad som angetts i arbetsgivardeklarationen.

Det uppges att för staten kommer intäkterna från arbetsgivaravgifterna att minska med 0,64 miljarder kronor år 2020, men att bolagsskatteintäkterna istället kommer att öka. Den offentligfinansiella nettoeffekten kommer att uppgå till -0,50 miljarder kronor år 2020 och till -0,67 miljarder kronor år 2021 och 2022.

Förslagsställaren har i sin beräkning av förslaget offentligfinansiella effekter utgått från antagandet att nedsättningen inte leder till ökade löner utan enbart till ökade vinster i berörda företag. På kort sikt kan de ökade vinsterna i företagen öka ägarnas kapitalinkomster om utdelningarna ökar i motsvarande omfattning. Förslagsställaren finner det dock möjligt att nedsättningen på längre sikt övervältras på lönerna i viss omfattning.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslaget påverkan på företagens andra kostnader och verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen uppges att företag som har rätt till nedsättningen kommer att få ytterligare sänkta personalkostnader jämfört med företag som inte har det. Eftersom företagets satsningar på forskning och utveckling redan i sig kan vara en konkurrensfördel kan även denna effekt förväntas öka i de fall den förstärkta nedsättningen leder till ökad forskning och utveckling i företagssektorn.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets påverkan på företagens konkurrensförhållanden är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen uppges att förslaget inte medför några effekter i övrigt för berörda företag.

Regelrådet har i sin granskning heller inte kunnat identifiera något utöver det redovisade, varför förslagsställarens redovisning av punkten är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Förslagsställaren uppger i sin konsekvensutredning att utformningen av förslaget tar viss hänsyn till små företag. Dels föreslås ingen ändring av själva tillvägagångssättet för nedsättningen, dels innebär utformningen som sådan att nedsättningen helt kommer små företag till godo medan vissa större företag även i fortsättningen kommer att ha större underlag än vad nedsättningen medger. Små företag med personal inom forskning och utveckling får en större nedsättning än vad dagens regler medger.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att samtliga redovisningspunkter i förslagsställarens konsekvensutredning bedöms vara godtagbara förutom den om förslagets överensstämmelse med EU-rätten.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 20 november 2019.

I beslutet deltog Elisabeth Thand Ringqvist, Hanna Björknäs, Yvonne von Friedrichs, Claes Norberg och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av Annika LeBlanc.

Elisabeth Thand Ringqvist
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande